

KLJUČNE INFORMACIJE ZA INSPEKTORE

Kao pravni koncept, dobrobit životinja je uglavnom pogrešno shvaćen u BiH, i ne doživljava se ozbiljno. Iako je **BiH usvojila** zakonodavstvo u domenu dobrobiti životinja 2009. godine – **zakon na državnom nivou i niz podzakonskih akata** – te tako uskladila državno zakonodavstvo sa pravnom stečevinom EU, to zakonodavstvo nikad nije implementirano u praksi. Zakon o dobrobiti životinja trebao bi biti **reguliran kroz šest administrativnih kanala**: državni Ured za veterinarstvo, s entitetskim ministarstvima poljoprivrede koji su odgovorni za implementaciju, dok su državne, entitetske, kantonalne i općinske inspekcije zadužene za nadzor. Međutim, ne postoji uspostavljen sistem koji bi obezbijedio lanac zapovijedanja i komunikaciju između svih administrativnih nivoa. Ovaj problem uzrokovan je i nedostatkom redovnog izvještavanja ključnog za rad inspektora, tj. nadziranja dobrobiti životinja.

Problem? Usvojeni zakon na državnom nivou ne regulira dovoljno dobro nadležnosti. **Nadležnost je podijeljena** između brojnih aktera u ovom sektoru što zauzvrat uzrokuje da niko nije odgovoran, očekujući da će oni drugi uraditi neophodni posao. Drugi problem, koji proizilazi iz nejasnih nadležnosti, u kombinaciji

sa nedostatkom komunikacije i koordinacije, jeste činjenica da se isti posao radi po dva puta u jednom te istom objektu – od strane inspekcija na različitim administrativnim nivoima. Jednako važno pitanje je i **neprimjeren odnos između inspektora i kompanija koje bi se trebale nadzirati**. Zbog **nedostatka ljudskih resursa**, posebno inspektora za dobrobit životinja, inspekcije se u ovom području gotovo uopće ne provode, a sve sankcije su do sada ograničene na “upozorenja”. Ipak, generalni problem je nedostatak inspektora za dobrobit životinja **zbog nedostatka redovnih formalnih obuka**, te stoga nerazumijevanje prevladava i nedostatak adekvatnog znanja koje se ne odnosi samo na kućne ljubimce, već na sve životinje tretirane ovim zakonodavstvom.

Zeničko-dobojski kanton pokriva 3,343 km² a sastoji se od 12 općina u kojima živi oko 400,000 stanovnika. U ovom kantonu nalazi se više od 230 proizvođača, uključujući i tri najveća prerađivača mesa/hrane u BiH: Brovis, Perutnina, i Jami.

Zeničko-dobojska kantonalna veterinarska inspekcija odgovorna je za nadzor proizvodnog procesa kao i svih odredbi predviđenih zakonom o dobrobiti životinja.

Ali sa samo 8 veterinarskih inspektora zaposlenih u ovom Inspektoratu, nije ni čudo da dobrobit životinja nije prioritet za inspektore, posebno jer niti jedan od ovih osam inspektora nije specijaliziran za dobrobit životinja.

Rješenja? Da bi mogli adekvatno obavljati svoj posao, inspekcije na svim nivoima trebale bi izvršiti pritisak na državne i entitetske kreatore politika u smislu kreiranja zakonodavnog okruženja koje će omogućiti inspektorima da jaso uoče šta je tačno njihova odgovornost u ovom lancu. Također je neophodno:

- 1) **Inspektori** na svim nivoima **moraju slati redovne izvještaje** bez da ih se stalno na to mora podsjećati. To je obaveza koja proizilazi iz postojećeg zakonodavstva, i jedini način da se osigura koordinacija i komunikacija i tako kontrola veterinarskog sektora.
- 2) Umjesto da konstantno “upozoravate” prekršitelje ovog zakona, **provodite nenajavljene posjete** objektima sa jasnim posljedicama za kršenje zakona o dobrobiti životinja.
- 3) **Zaposlite i obučite veći broj inspektora**, posebno onih **koji su specijalizirani za dobrobit životinja**, te ih raspodijelite po regijama uz stalne rotacije kako biste spriječili prijateljske veze između inspektora i kompanija u njihovim područjima.